

Höndlun ehf.
Korngörðum 12
104 Reykjavík

Reykjavík, 9. ágúst 2019
UST201901-209/H.E.
08.12.02

Efni: Reglubundið eftirlit, 12. júní. 2019, hjá Stjórnugrís, Brautarholti (áður Höndlun).

Þann 12. júní sl. fór fram eftirlit í svínabú Stjórnugrís að Brautarholti á Kjalarnesi. Í samræmi við 57. grein reglugerðar nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit sendist meðfylgjandi eftirlitsskýrsla.

Nýr rekstrararaðili (Stjórnugrís) tók við rekstri búans af Höndlun ehf. í byrjun árs og var færsla starfleyfis staðfest með bréfi 4. júlí sl. Í eftirlitinu voru staðfestar úrbætur vegna eldra fráviks varðandi geymslu vinnutækja á lóð.

Fjórum ábendingum var komið á framfæri í eftirlitinu og sjö ný frávik komu fram er varða:

1. Grein 9.4 í 1. kafla starfsleyfisskilyrða og reglugerð 851/2002 um grænt bókhald. Grænu bókhaldi hefur ekki verið skilað fyrir rekstrarárið 2018. Rekstraraðili óskaði eftir fresti til 30. júní til að senda það inn en það hefur ekki borist stofnuninni.
2. Grein 9.4 í 1. kafla starfsleyfisskilyrða og reglugerð 990/2008 um útstreymisbókhaldi. Útstreymisbókhaldi hefur ekki verið skilað fyrir rekstrarárið 2018. Rekstraraðili óskaði eftir fresti til 30. júní til að senda það inn en það hefur ekki borist stofnuninni.
3. Grein 9.1 í 1.kafla starfsleyfisskilyrða. Skráningar á tæmingu á flórum, þrif á deildum, förgun, nýtingu og endurvinnslu úrgangs, magn lífræns úrgangs voru ekki aðgengilegar í vettvangsheimsókninni.
4. 18. gr. laga nr. 33/2004 um varnir gegn mengun hafs og stranda. Rekstraraðili skal vinna áhættumat um mögulega bráðamengun til hafs og stranda og vinna viðbragðsáætlun á grundvelli þess. Áhættumat og viðbragðsáætlun er ekki til staðar á búinu.

5. Grein 3.2 í 1. kafla og grein 2.3 í 2. kafla starfsleyfisskilyrða Grasfletir í næsta nágrenni voru óslegnir en skv. í næsta nágrenni skuli þeir vera snöggslegnir til að auðvelda hreinsun á svæðinu
6. Grein 4.4 í 2.kafla starfsleyfisskilyrða. Í fráveituskurðum var talsvert af setfellingum og sorpi allt frá búinu niður að útrás til sjávar. Fráveitulögn í fjunni norðaustan við búíð var ryðguð í sundur og stífluð af sjávarmöl.
7. Grein 6.9 í starfsleyfisskilyrðum. Umhverfisstofnun barst ábending þann 1. júlí sl. um dreifingu svínamykju innan fjarlægðarmarka. Rekstraraðili staðfesti að dreifing ætti sér stað og stöðvaði framkvæmdir þegar bent var á ákvæði starfsleyfisskilyrðanna um fjarlægðarmörk eða skriflegt samþykki íbúðareigenda

Umhverfisstofnun óskar í því sambandi eftir tímasettri áætlun um úrbætur á framangreindum atriðum í samræmi við 58. grein reglugerðar nr. 550/2018 og að áætlunin berist stofnuninni eigi síðar en 23. ágúst, 2019.

Virðingarfyllst

Halla Einarsdóttir

Einar Halldórsson

Afrit: Heilbrigðisnefnd Reykjavíkur

EFTIRLITSSKÝRSLA

Stjörnugrís (áður Höndlun ehf.) Brautarholt, Kjalarnes

Dags eftirlits	12.6.2019	Ábyrgðarmaður eftirlits	Halla Einarsdóttir
Fyrirtæki	Stjörnugrís (áður Höndlun ehf.)	Eftirlitsmaður	Gottskálk Friðgeirsson
Heimili	Logafold 49	Tegund eftirlits	Reglubundið fyrra eftirlit
Kennitala	681174-0289	Flokkur	Pauleldi
Fulltrúi fyrirtækis	Geir G Geirsson	ÍSAT nr.	01.46 0
Fulltrúi fyrirtækis		Staðsetning	

NIÐURSTAÐA EFTIRLITS

Farið var í fyrri reglubundnu vettvangsheimsókn ársins í svínabú Stjörnugrís að Brautarholti (áður Höndlun ehf.)

Í vettvangsheimsókninni voru staðfestar úrbætur vegna eldra fráviks varðandi geymslu vinnutækja á lóðinni. Frávik vegna gagnaskila er enn útístandandi.

Sjo ný frávik komu fram við eftirlitið og fjórum ábendingum var komið á framfær.

UMFANG EFTIRLITS

Boðað umfang eftirlitsins var eftirfarandi:

1. Færsla starfsleyfis
  - a. Trygging vegna bráðamengunar hafs og stranda
  - b. Tengiliður við Umhverfisstofnun
2. Síðasta eftirlitsskýrsla og úrbætur frávíka
3. Aðgerðir til lágmörkun lyktarmengunar sbr 7. grein í starfsleyfisskilyrðum
4. Skráningar sbr. 9. grein í starfsleyfisskilyrðum
5. Áhættumat til ákvörðunar á tíðni eftirlitsferða
6. Viðbragðsáætlanir vegna mengunaróhappa/bráðamengunar hafs og stranda
  - tilkynningar vegna mengunaróhappa
7. Ástand olúgeyma – lekavarnir, árekstrarvarnir ofl.
8. Skoðunarferð

1. Færsla starfsleyfis

Stjörnugrís tók við rekstri svínabúsins í byrjun árs. Sótt hefur verið um færslu starfsleyfis til Umhverfisstofnunar. Geir Gunnar Geirsson er nýr tengiliður svínabúsins við Umhverfisstofnun og er búið rekið undir nafninu Stjörnugrís.

2. Síðasta eftirlitsskýrsla og úrbætur frávíka

Grænu bókhaldi og útstreymisbókhaldi hefur ekki verið skilað fyrir árið 2017 og 2018 en rekstraraðili hefur óskað eftir fresti til loka júní nk. Í fyrri vettvangsferð eftirlits 2018 komu fram tvö frávik. Annað frávikana sneri að óhreinindum í frárennsli í skurð sem benti til að hreinsun væri ekki nægjanleg frá búinu en hefur því frávik verið lokað. Hitt frávik sneri að ónýtum lyftara á lóð sem hefur nú verið fjarlægður og frávikinu þar með lokað.

3. Aðgerðir til lágmörkun lyktarmengunar

Rekstraraðili var minntur á ákvæði um að búið skuli uppfylla kröfur BAT niðurstaðna eigi síðar en fjórum árum eftir útgáfu þeirra. BAT niðurstóður fyrir þauleldi voru gefnar út í október 2017 og ber rekstraraðila því að uppfylla kröfurnar eigi síðar en í október 2021. Rekstraraðili upplýsti að endurbætur á búinu séu fyrirhugaðar á árinu m.a. til að koma til móts við kröfurnar. Farið var yfir skilyrði 6. kafla varðandi dreifingu svínamykju sem og aðra aðgerðir til að lágmarka lykt frá búinu.

4. Skráningar

Farið var yfir skráningar. Eins og áður kemur fram tók nýr aðili við rekstrinum á árinu og fylgdu skráningar frá fyrri eiganda ekki með. Ekki er markvissar skráningar á tæmingu á flórum en tæmt er að jafnaði vikulega úr einni og einni deild í einu þannig að hver deild er að jafnaði tæmd á 24 vikna fresti.

Mykjutankur er ekki notaður á býlinu, þrif á deildum eru gerð samhliða útskiptingu hópa í hverri deild en ekki eru haldnar skráningar um þrifin. Somuleiðis vantaði skráningar á forgun, nýtingu og endurvinnslu úrgangs s.s. dreifingu og magn lífræns úrgangs. Ekki eru notuð íblondunarefni í flóra og mykjutanka og bæta þarf skráningar á kvortunum sem berast rekstraraðila vegna búans. Vel er haldið utan um skráningar á heildarfjolda slátraðra dýra og upplýsingar um fjolda dýra í húsunum hverju sinni

5. Áhættumat til ákvorðunar á tíðni eftirlitsferða

Með breytingu á lögum 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir og með reglugerð nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit eru nú komin inn ákvæði um að tíðni eftirlitsferða skuli miðast við kerfisbundið áhættumat á umhverfisáhættu vegna starfseminnar. Umhverfisstofnun hefur unnið slíkt kerfisbundið áhættumat sem var kynnt rekstraraðila í eftirlitinu. Í lok árs hyggst umhverfisstofnun taka heildræna rýni á niðurstöður áhættumatsins og nota til ákvorðunar á tíðni eftirlitsferða frá og með árinu 2020. Nánar er greint frá áhættumatinu í landsáætlun um eftirlit og áætlun um reglubundið eftirlit Umhverfisstofnunar sem nálgast má á heimasíðu Umhverfisstofnunar.

6. Viðbragðsáætlanir vegna mengunaróhappa/bráðamengunar hafs og stranda

Rekstraraðili skal gera áhættumat á mogulegri bráðamengun sbr. lög um 33/2004 um varnir gegn mengun hafs og stranda og í starfsleyfisskilyrðum eru ákvæði um að eftirlitsaðili geti gert krefju um viðbragðsáætlun vegna mengunaróhappa. Rekstraraðila var bent á leiðbeiningar sem Samtök iðnaðarins hafa unnið við gerð slíks áhættumats. Á grundvelli áhættumatsins skal vinna viðbragðsáætlun vegna bráðamengunar. Umhverfisstofnun hefur unnið leiðbeiningar um tilkynningar mengunaróhappa þ.m.t. bráðamengunar til viðbragðsaðila og Umhverfisstofnunar og voru þær lagðar fram í eftirlitinu.

7. Ástand olúgeyma

Einungis er einn olúgeymir sambyggður varaafsstöð sem er geymd innandyra. Varaafstoðin er staðsett svo ekki er hætt á árekstri við olúgeyminn.

8. Skoðunarferð

Gengið var hringinn í kringum búíð, raunskráningar á iðntolvu skoðaðar og gengið meðfram skurðum að útfalli til sjávar. Gras var óslegið í nágrenni húsanna og leifar af svínaskít sem lak frá búinu þegar dælur í hreinsivirki stífluðust í byrjun árs. Talsvert af setfellingum og óhreinindum sáust í skurðum en gengið var meðfram þeim niður að útrás til sjávar. Útrásarlagnin var ryðguð í sundur og stífluð af sjávarmól.

Frávík frá	Lýsing á fráviki
grein 9 4 í 1 kafla starfsleyfisskilyrða og reglugerð 851/2002 um grænt bókhald	Grænu bókhaldi hefur ekki verið skilað fyrir rekstrarárið 2018. Rekstraraðili óskaði eftir fresti til 30. júní til að senda það inn en það hefur ekki borist stofnuninni.
grein 9 4 í 1 kafla starfsleyfisskilyrða og reglugerð 990/2008 um útstreymisbókhald	Útstreymisbókhaldi hefur ekki verið skilað fyrir rekstrarárið 2018. Rekstraraðili óskaði eftir fresti til 30. júní til að senda það inn en það hefur ekki borist stofnuninni.
grein 9 1 í 1 kafla starfsleyfisskilyrða	Skráningar á tæmingu á flórum, þrif á deildum, forgun, nýtingu og endurvinnslu úrgangs, magn lífræns úrgangs voru ekki aðgengilegar í vettvangsheimsókninni.
18 gr laga nr. 33/2004 um varnir gegn mengun hafs og stranda	Rekstraraðili skal vinna áhættumat um mögulega bráðamengun til hafs og stranda og vinna viðbragðsáætlun á grundvelli þess. Áhættumat og viðbragðsáætlun er ekki til staðar á búinu.

Grein 3 2 í 1 kafla og grein 2 3 í 2 kafla starfsleyfisskilyrða

Grasfletir í næsta nágrenni voru óslegnir en skv í næsta nágrenni skuli þeir vera snoggslegnir til að auðvelda hreinsun á svæðinu

grein 4.4 í 2 kafla starfsleyfisskilyrða

Í fráveituskurðum var talsvert af setfellingum og sorpi allt frá búinu niður að útrás til sjávar. Fráveitulogn í fforunni norð austan við búið var ryðguð í sundur og stífluð af sjávarmól

Grein 6 9

Umhverfisstofnun barst ábending þann 1 júlí sl um dreifingu svínamykju innan fjarlægðarmarka Rekstraraðili staðfesti að dreifing ætti sér stað og stoðvaði framkvæmdir þegar bent var á ákvæði starfsleyfisskilyrðanna um fjarlægðarmork eða skriflegt samþykki íbúðareigenda.

ÁBENDINGAR

Mykjutankur er staðsettur nálægt búinu en að sögn rekstraraðila er hann ekki á forræði svínabúsins heldur eggjabúsins við hliðina á. Bent er á að samkvæmt grein 5 2 í starfsleyfisskilyrðum skal mykjutankur sem rúmar amk 3 mánaða birgðir vera til staðar á búinu

Bilun kom upp í dælum hreinsivirkis fyrir svínamykju svo það yfirfulltist í vettvangsferðinni voru ummerki um lekann í nágrenni hauggeymslunnar

Umhverfisstofnun hafa borist 5 kvartanir frá síðustu vettvangshémsókn sem snúa að lykt og óþrifnaði í frárennsli frá búinu

Rekstraraðili var minntur á ákvæði starfsleyfis um mælingar

skv grein 6 1 í 2 kafla starfsleyfisskilyrða magn saurkólígerla í sjó á 3 stoðvum. Tíðni og staðsetningar í samráði við eftirlitsaðila

skv grein 6 2 í 2 kafla starfsleyfisskilyrða rannsóknir á efnainnihaldi ómeðhondlaðs úrgangs/mykju eftir skiljun (þurrhluta)

skv grein 6 3 í 2 kafla starfsleyfisskilyrða ef þurfa þykir í viðtaka hreinsivirkis og efnainnihaldi ómeðhondlaðrar mykju (blauthluta)

Umhverfisstofnun óskar eftir niðurstöðum síðustu mælinga sem taldar eru upp hér að ofan

1 Frávik Framkvæmd telst ekki í samræmi við kröfur sem settar eru fram í starfsleyfi, lögum eða reglugerðum

2 Athugasemd Ástand sem eftirlitsmaður telur vert að vekja athygli á í þágu heilsuverndar, umhverfisverndar og oryggis en sem ekki geta talist frávik

Reykjavík, 09 08 2019

Halla Einarsdóttir